

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 183. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992359114064.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Diderot er den af de store Forfattere, som Barante staar mest hildet overfor; hans Dom om Diderot er indtil det Yderste indskrænket. Det Fremfusende og Voldsomme i denne Aand skjuler Genialiteten for hans Blik. Et Geni, hvis Hensynsløshed nu og da minder om en Naturkrafts, kunde saa lidet paaskønnes af Barante som af den hele skræmmede og skuffede Slægt, hvortil han hører. Diderot var mere anlagt til at behage de literært fordomsfri Tyskere end sine dengang saa sippede Landsmænd. Goethe selv oversatte hans *Le neveu de Rameau* og Hegel behandlede den vidtløftigt i sin *Phänomenologie des Geistes*; men Barante, der med Lidenskab dadler Diderots uophørlige og alle Grænser overskridende Angreb paa Religionen, samler sin Skildring i disse Ord: «Han havde et ildfuldt og uordenligt Indre. Men hans Aand var en Ild uden Næring, og det Talent, hvoraf han har vist *nogle Glimt*, har ikke faaet nogen samlet Anvendelse.» Det var kun rimeligt, at den mest naturforstaaende af det 18de Aarhundredes Forfattere blev slettest vurderet af den nu opvoksende Stab af Idealister.